

A korrupciós hálózatok kialakulása Magyarországon 2010-ig

Készült 2012/2013-ban
a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával

A kötet témái

- Attitűdök a korrupcióról a jövő gazdasági szakembereinek szegmensében - *dr. Szűcs Róbert Sándor Ph.D.*
- Korrupció a pénzügyi szektorban - *Kovács Gábor*
- Korrupció az építőiparban - *Kelemen-Hényel Nikoletta*
- Az érzékelt demokrácia deficit és a bírói függetlenség, felelősség összefüggései - *Sipos Anett*
- Korrupciós hálózatok Magyarországon 2010-ben - *dr. Pintér István*

[A tartalomból]

Dr. Szűcs Róbert Sándor

ATTITÚDOK A KORRUPCIÓRÓL A JÖVŐ GAZDASÁGI SZAKEMBEREINEK SZEGMENSÉBEN

Magyarországon a korrupció mértéke az Európai Unió országokat tekintve átlagon felülnek tekinthető. A korrupció, mint negatív társadalmi és gazdasági tényező, a nemzetgazdaság működésének egészére hatást gyakorol világszerte. A korrupció társadalmi megítélése, a vele kapcsolatos attitűdök mérhetőek. Jelen írás a gazdaságtudományi képzésben résztvevő felsőfokú képzésben tanuló hallgatók (472 fő) attitűdjeit ismerteti. A kutatás során megállapításra került, hogy a fiatal szakemberek ismerik a korrupció súlyát és mértékét (kognitív komponens). A faktor- és klaszteranalízis eredményeképpen megállapításra került, hogy a fiatal gazdasági szakemberek 21,1%-a hajlamos a korrupciós cselekményre (legalábbis szóban), míg a biztos elutasítók aránya 18,3%. A korrupció felszámolása nem egyszerű feladat, mivel a korrupciós cselekedetet bejelentők aránya csupán 9,5%. A bejelentést biztosan elutasítók aránya 44,1% (konatív- és affektív komponens).

Kulcsszavak: korrupció, attitűd, szegmentáció, korrupciós index

[A tartalomról]

Kelemen-Hényel Nikoletta

KORRUPCIÓ AZ ÉPÍTŐIPARBAN

A magyar építőipar súlyos válságban van, ami nemcsak a 2008-as pénzügyi és gazdasági válság hatásának tudható be, hanem különböző hatások is részt vesznek a szektor drasztikus hanyatlásában. A korrupció megjelenése valószínűsíthetően már 1989 után beszivárgott a szektorba, s azóta csak tovább romlott a visszaélések aránya. A 2004-es Európai uniós csatlakozásunk által felzárkóztatási támogatáshoz jutottunk, amely révén az építőipari korrupció megjelent az állami hivatalokban és szervezetekben. A felmérés szerint a korrupció megoldásában nem elég a jogszabályokat biztosítani a szektor számára, hanem további intézkedésre is szükség van, hogy egy hosszútávú és minőségi változás álljon be a magyar építőiparban.

Kulcsszavak: korrupció, építőipar, mega-beruházások

[A tartalomról]

Sipos Anett

AZ ÉRZÉKELT DEMOKRÁCIA DEFICIT ÉS A BÍRÓI FÜGGETLENSÉG, FELELŐSSÉG ÖSSZEFÜGGÉSEI

Magyarországon tartja magát a vélekedés, hogy mi már soha nem leszünk egy rendes élhető ország. Sem tisztesség, sem jövőkép, se külső erő, ami presszionálna, se belső összefogás, ami lehetőséget adna. A fiatalok és most már a kevésbé fiatalok is tömegesen menekülnek. A maradók egymást gyűlölik, hisz magukat nem merik. Senkiben sem bíznak, a demokrácia lényegét jelentő bíróságokban sem, sokszor okkal. A lehetőség a változásra abban rejlene, ha az ítéletek nyilvánosak lennének és egyben kritizálhatóak is. Valamint a bírák személyükben is függetlenül ítélezhetnének és esetleges önkény esetén számonkérhetővé válnának. Újságíróként számos olyan ügyel találkoztam, ahol a bíróság, bár az lett volna a dolga, nem szolgáltatott igazságot. Ilyenkor az okokat keresve gyakorta felsejlett egy kapcsolati háló, mely több mint korrupció és csak kicsivel kevesebb, mint a diktatúra volt. Közhelyes és tankönyvszagú mondat, de megkerülhetetlen: a jog uralmát biztosító bíróságok nélkül nincs jogállam. „A lényeg a gyarlóság. ... Minden onnan indul ki.” (Murakami Haruki)

[A tartalomról]

Kovács Gábor

KORRUPCIÓ A PÉNZÜGYI SZÉKTORBAN

A 2000-es évek eleje óta számos, a korrupció feltárására, megelőzésére vonatkozó kutatás jelent meg. A kutatások csekély mértékben érintették a pénzügyi szektort, mely szabályozottságával kiemelkedik a többi szektor közül, ezért (is) volt érdekes megvizsgálni a valós helyzetet. Jelen kutatás a fő hangsúlyt a korrupció észlelésére és az egyes pénzügyi intézmények által végrehajtott megelőző tevékenységre helyezi, de fontosnak tartja és figyelembe veszi a korrupcióról kialakult véleményeket is. 13 különböző nagyságú pénzügyi intézmény eltérő vezetői beosztásban dolgozó szakembere vett részt az anonim jellegű kutatásban. Az interjúalanyok megpróbálták meghatározni a korrupció fogalmát és elterjedtségét a pénzügyi szektorban, a korrupciós magatartásformákat, a korrupcióval vélelmezhetően érintett szervezeti egységeket, területeket; megoldási javaslatokat, preventív eszközöket, eljárásokat (anti-korrupciós intézkedések) és azokat a bevezetendő módszereket, amelyek véleményük szerint elősegítenék a korrupció szintjének csökkenését.

Kulcsszavak: korrupció, pénzügyi szektor, preventív eszközök vagy anti-korrupciós intézkedések

[A tartalomról]

dr. Pintér István

KORRUPCIÓS HÁLÓZATOK MAGYARORSZÁGON 2010-BEN

A korrupció ellen küzdők szem elől tévesztették a TI 1995-ös kézikönyvét, amit Jeremy Pope, a szervezet egyik alapítója írt. Mivel a korrupció nem elszigetelt jelenség, ezért holisztikus megközelítés nélkül esély sincs az eredményes szabályozás kikényszerítésére. Ugyanígy károkkal jár a nemzetközi tényezők figyelmen kívül hagyása, holott azok szerepét mind a Világbank, mind az OECD már a kilencvenes években hangsúlyozta. A tanulmány újszerűsége, hogy a korrupciós hálózatok állampárti előzményét feltárva világítja meg a nomenklatúra rendszer túlélésének következményeit. Jeremy Pope hagyományai alapján elemzi a Közép-Európára jellemző korrupciós hálózatokat, melyek közös sajátosságait definiálja. Az 1995-ös TI kézikönyv struktúrájához visszatérve elemzi az igazságszolgáltatási hálózatokon kívül a médiában működő korrupciós hálózatokat is. Felhívja a figyelmet az egyik legveszélyeztetettebb terület, a munkahelyi korrupció káros következményeire.

Kulcsszavak: korrupció, korrupciós hálózatok, igazságszolgáltatási korrupció, korrupció a médiában, munkahelyi korrupció